

Bilaga 1. Workshop med rådet för funktionshinderfrågor 10 september

Nedan följer rådets föreslagna aktiviteter utifrån stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024–2029.

1. Meningsfullt arbete för människor med funktionsnedsättning!

Kopplas till: Rätten till arbete och försörjning. (nr 1 i Programmet)

Rådets förslag på aktiviteter:

1.1 Arbetsförberedande daglig sysselsättning startar för personer med psykisk FN

Båda stadsdelsförvaltningarna instämmer i rådets förslag och vikten av att kunna erbjuda meningsfulla aktiviteter för olika målgrupper.

Skärholmen lyfter att de idag saknar en verksamhet med arbetsförberedande sysselsättning men ser möjligheter att kunna starta en sådan verksamhet framöver.

Hägersten-Älvsjö har flera arbetsförberedande verksamheter inom LSS, men ser behov av att utveckla för målgruppen inom socialpsykiatri med fokus på att ha ett förslag inför sommaren 2027. Rådet lyfter förslag på att det skulle kunna vara arbetsuppgifter liknande de som genomförs av parkgruppen (LSS-verksamhet) i parkleken Vippan. Förvaltningen ser också möjligheter att kunna erbjuda meningsfulla arbetsuppgifter inom äldreomsorgens kost- och måltidsservice som ska erbjudas i egen regi.

1.2 SDF prövar och utvärderar lokala arbetsprojekt inom återvinning.

Återvinning lyfts som en viktig och av nuvarande budget prioriterad fråga som kan bidra till meningsfulla aktiviteter och uppgifter. Båda förvaltningarna ser att det skulle kunna inkluderas mer i verksamheterna.

Skärholmen lyfter särskilt arbetet som samordnas av förvaltningens miljösamordnare, avseende hållbarhetsarbetet i stort inom LSS-verksamheter.

2. Hög kompetens hos personal i LSS-bostäder!

Rådets förslag på aktiviteter:

2.1 Rekrytera personer med hög kompetens

Hägersten-Älvsjö avser att fortsätta säkerställa att en hög andel av personalen har grundutbildning och förvaltningen erbjuder bland annat vidareutbildning i det pedagogiska ramverket som en viktig grund för att kunna arbeta med målgrupperna. Skärholmen ser att det kommer in fler personer som anställs som stödpedagoger.

Rådet undrar vilka kompetenser som förvaltningen anställer. Förvaltningarna svarar att det är olika och baseras utifrån den befintliga personalgruppen. En särskild fråga lyfts gällande kunskap om teckenkommunikation. Förvaltningarna svarar att det inte är ett krav vid rekryteringen, men att i de fall som det saknas och behövs ska verksamheten säkerställa detta.

Skärholmen lyfter att de arbetar fram ett kompetenspaket som ska erbjudas nyanställda och vikarier. Hägersten-Älvsjö lyfter att de kartlägger kompetensbehovet och ska ta fram basutbildningar för nyanställda och vikarier. En aktivitet kommer därefter att skapas i VP.

Fråga ställs också gällande personalomsättningen där båda förvaltningarna erfar att det är låg personalomsättning, men kommande personalavgångar. Rådet erfar att detta verkar variera mellan olika boenden. Hägersten-Älvsjö har ett pågående projekt med att införa resursperson som ska ha en högre kompetens och kunna arbeta i olika verksamheter. Syftet är också att stärka upp och minska timanställda. Förvaltningen hoppas kunna rekrytera nio personer i första läget.

Fråga avseende digitala verktyg lyfts. Redogörs under punkt 3.7.

2.2 Utbilda personal (främst vikarier) i kommunikation, pedagogisk kompetens mm)

Se ovan svar 2.1

2.3 Genomför utbildningsinsatser för att förhindra fördomar, negativa attityder och kränkningar av personer med funktionsnedsättning

Se ovan svar 2.1

Rådet undrar hur förvaltningen arbetar med arbetsmiljöfrågor för att motverka kränkningar av personer med funktionsnedsättning. Förvaltningarna svarar att värdegrund och förhållningssätt är grundläggande delar som ingår i det pedagogiska ramverket.

2.4 Kompetens och kunskaper om synskadade ska finnas hos hemtjänstpersonal

Förvaltningarna tar med sig frågan till berörda avdelnings- och områdeschef. Rådet erfar att det inte nämns särskilt i avtal med upphandlade företag och ser det som viktigt att få in när avtalen görs om. Rådet och förvaltningarna ser det som viktigt att få in i alla verksamheter.

Slutligen diskuterades förslag på kompetenskartläggning eller checklista för personal att medhava vid besök hos person med synfunktionsnedsättning.

3. Stadsdelarna blir fullt tillgängliga – fysiskt, informativt, digitalt!

Kopplas till: Rätten att kunna förflytta sej, använda Stockholms inne- och utemiljö, samt att ha en fungerande bostad och garanteras säkerhet i kris. (nr 3 i Programmet)

Rådets förslag på aktiviteter:

3.1 SDF utför tillgänglighetsvandringar i samarbete med rådet, även kvällstid i mörker

Tillgänglighetsvandring har genomförts i Hägersten-Älvsjö i parkleken Vippan. Förvaltningen ser möjlighet att kunna genomföra det igen. Rådet är överens om att ett önskemål finns att genomföra i stadsmiljö och föreslår Liljeholmen centrum som förslag. Vidare lyfts olika utmaningar som förekommer på den platsen. Förvaltningen betonar att det som framkommer behöver lyftas vidare till trafikkontoret, då förvaltningen inte har rådighet över den utemiljön. Aktivitet läggs till i VP om att genomföra detta med rådet.

3.2 Personal i LSS-verksamhet och socialpsykiatri utbildas i dokumentation av händelser vid krissituationer

Rådet beskriver att det kan avse att ha en checklista eller plan för när en kris inträffar. Båda förvaltningarna erfar att ämnet är aktuellt och checklistor och kontinuitetsplan finns på varje verksamhet. Skärholmen beskriver att de i närtid haft en händelse där viktiga verksamheter var utan vatten i två dygn och att verksamheterna klarade detta väl och kunde upprätthålla sin verksamhet.

Rådet undrar gällande om övning av ut- och inrymning med brukare eller deltagare sker. Förvaltningarna ser att det i vissa fall görs tillsammans med brukare eller deltagare, men att det varierar utifrån bedömning utifrån hur en sådan övning kan skapa obehagliga känslor. Rådet betonar vikten av att inte bara göra övningen fysiskt utan att det också går att förbereda genom att prata med dem för att minska den psykisk påfrestning om det väl skulle behövas.

Skärholmen har för avsikt att under 2027 fördjupa sig i frågan om vilka särskilda behov som finns för funktionsnedsatta när det gäller beredskap.

3.3 Vid kris ska det finnas en planering för personer med funktionsnedsättning

Se ovan.

3.4 SDF förbättrar snöröjning i parker och på gångstråk (TK+stadsmiljö)

Hägersten-Älvsjö instämmer i att snöröjningen inte har fungerat tillfredsställande, vilket också är en diskussion som förs i hela staden och med berörda aktörer inför kommande vinter. När Hägersten-Älvsjö tar över snöröjning i egen regi i oktober 2027 kommer också en inventering för att kartlägga viktiga verksamheter i stadsdelen att genomföras i syfte att kunna prioritera.

3.5 SDF fattar endast treåriga beslut om ledsagare.

Förvaltningarna för fram att stadens riktlinjer följs och ska vara baserat på individuella beslut samt att treåriga beslut ska fattas när behoven och förutsättningarna för det finns.

Rådet delar inte förvaltningens uppfattning och lyfter fram att kommunfullmäktiges beslut avseende ledsagning ska följas av alla stadsdelar och att det finns en upplevelse av att besluten är ojämlika över staden. Förvaltningarna tar med sig frågan men avser inte att genomföra någon aktivitet.

3.6 SDF tillsätter kontaktperson för att minska isolering hos personer med psykisk FN.

Förvaltningarna ser att detta ingår i uppdraget för personliga ombud som behöver stärkas. En utmaning är också generellt att rekrytera kontaktpersoner. Förvaltningarna avser inte att genomföra någon särskild aktivitet i detta.

3.7 Personal i LSS-verksamhet och socialpsykiatri erbjuds utbildning i tillgänglig kommunikation och att ge stöd i datoranvändning

I Skärholmen lyfts KomBo (kommunikationsstöd till personer med kommunikativa svårigheter) som ett exempel på detta och att det alltid finns en aktivitet kopplat till kommunikation. Sandra berättar att Kombo ska utvecklas till Berätta mer och vara en del i ett forskningsprojekt.

Hägersten-Älvsjö erbjuder DigiJag i servicebostäderna som fungerat väl och kan komma att utvecklas. DigiJag är ett tillgängligt verktyg som riktar sig till personer som har svårt att läsa och skriva och navigera på Internet. Utöver detta har förvaltningen tillgång till nätverket som är en daglig verksamhet med deltagare som har hög kompetens inom IT och kan stötta alla verksamheter som efterfrågar.

En diskussion gällande införande av AI-tolkning skedde under en annan punkt där rådet undrar hur förvaltningarna ställer sig till att använda AI-tolkning. Förvaltningarna beskriver att staden har vissa tjänster som är kopplade till AI, men med anledning av att verksamheterna behandlar känsliga personuppgifter finns en stor försiktighet när det gäller att införa nya digitala verktyg.

Transkribering är något som testas. Staden utreder också hur verksamheter kan få in wifi i alla sina bostäder inom särskilt boende och grupp- och serviceboenden.

3.8 Läsombud/medieombud i LSS-verksamheter och socialpsykiatri erbjuder stöd till (kolla PPT)

Se svar under punkt 4.

4. Rätten till bästa möjliga hälsa

Rådets förslag:

4.1 SDF gör en satsning på friskvård för personer med FN

Förvaltningarna lyfter att detta är ett särskilt fokusområde där även LSS-hälsan har utvecklat sitt stöd i frågan om god hälsa för målgruppen, även pedagogiska ramverket har utvecklat sin del i utbildningen med fler moduler kopplade till hälsa. LSS-hälsan har också särskilda hälsoombud som deltar på personalmöten.

Hägersten-Älvsjö och Skärholmen avser att genomföra en aktivitet där alla verksamheter ska genomgå en digital utbildning om hälsa från LSS/SoL-hälsan. Därefter ska ett riktat arbete för att få in hälsa som en punkt i genomförandeplanerna tas fram.

4.2 Anpassade hälsofrämjande åtgärder tex, promenader, gym, löpning varje vecka för boende i LSS bostad.

Förvaltningarna upplever att detta genomförs. Rådet erfar att aktiviteter på grupp- och servicebostäder i vissa fall inte kan erbjudas med förklaringen att det inte är tillräcklig med personal. Förvaltningarna ser det som allvarligt i så fall, men har inte fått någon sådan information till sig och delar inte den uppfattningen.

4.3 Årliga hälsoundersökningar för boende i LSS bostad, för att minska risken med dolda sjukdomar

Alla brukare ges möjlighet till årliga hälsoundersökningar via LSS-hälsan från och med i år.

5. Rätten till kultur och fritid

Rådets förslag:

5.1 Fritidsombud utses inom LSS-verksamhet och socialpsykiatri och erbjuds utbildning om olika fritidsaktiviteter som är tillgängliga för personer med FN

Skärholmen har hälsoombud och Hägersten-Älvsjö har fritidsombud. Förslag att bjuda in Hägersten-Älvsjös kulturstrateg Clas Cederlid till rådet under nästa år.

5.2 SDF utbildar fritidsombud enligt modell från tidigare projekt i Älvsjö

Se 5.1.

5.3 Andel beviljade stöd till kulturprogram för personer med FN (indikator)

Förvaltningarna tar med sig frågan och funderar på eventuell mätning med fokus på genomförda aktiviteter. Detta förs in i rådets balanslista för 2027.

6. Rätten till individuellt stöd

Rådets förslag

6.1 Ökad hänsyn till den enskildes önskemål och behov av valfrihet och egen makt, sk empowerment

Förvaltningarna tar med sig hur en vidare uppföljning av delaktighet i genomförandeplan både i utsträckning och i vilken form kan genomföras.

6.2 SDF samråder 2 ggr per år med personliga ombud för att uppdatera behoven av personligt stöd.

Skarpnäck stadsdelsförvaltning ansvarar för personliga ombud. Enhetschef för beställarenheten socialpsykiatri i Hägersten-Älvsjö deltar i samrådsmöten som sker 2 ggr per år.

6.3 SDF utökar den uppsökande verksamheten för personer med FN som bor i egen lägenhet.

Förvaltningarna omhändertar detta i omställningsarbetet utifrån nya socialtjänstlagen, med införande av ny funktion: lots.

6.4 Förenkla ansöknings- och handlägningsprocessen för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningarna är eniga med rådet. Finns ett pågående stadsövergripande uppdrag att undersöka möjligheterna för att underlätta ansökan och handlägningsprocessen. Ett steg är exempelvis införandet av insatser som inte är behovsprövade som ska underlätta att kunna nå och få direkt stöd av vissa insatser utan en ansökningsprocess.

7. Rätten att delta i demokratin.

7.1 Följ upp den fysiska tillgängligheten i stadsdelens röstmottagningsställen/vallokaler det senaste valet.

Förvaltningen föreslår att det kan vara en aktivitet att tillsammans med rådet utvärdera och skapa medskick till kommande val. Rådet erfar att den fysiska tillgängligheten i och till vallokalerna har förbättrats sedan tidigare. Förvaltningarna har ingen rådighet i frågan men kan ge medskick till valnämnden.

7.2 SDF startar ett projekt inför nästa val med satsning på fortlöpande informationsinsatser och ett tydligt mål för boende i LSS-bostäder och socialpsykiatrins stödboenden att på jämlika villkor som andra, vara delaktiga i demokratiska processer mellan valen. Projektledare samarbetar med rådet.

Bordläggs.